

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	15 Rhagfyr 2020
TEITL YR ADRODDIAD:	Penderfyniadau Panel Dyfarnu Cymru
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu gwybodaeth am y materion a ystyriwyd gan Banel Dyfarnu Cymru hyd yma (cyfnod cyhoeddi Mawrth 2020 – Rhagfyr 2020)
ADRODDIAD GAN:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.gov.uk 01248 752586

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

Sefydlwyd Panel Dyfarnu Cymru (PDC) gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Mae iddo ddwy swyddogaeth statudol:-

1. Ffurio tribiwnlysoedd achosion, neu dribiwnlysoedd achos interim, er mwyn ystyried adroddiadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) yn dilyn ymchwiliadau gan yr Ombwdsmon i honiadau bod aelod wedi methu â chydymffurfio â chod ymddygiad eu hawdurdod; ac
2. I ystyried apeliadau gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgor safonau eu hawdurdod eu hunain eu bod wedi torri'r cod ymddygiad (yn ogystal â phenderfynu a roddir caniatâd i apelio yn y lle cyntaf).

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys penderfyniadau a gyhoeddwyd gan PDC yn ystod y cyfnod ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 11 Mawrth 2020. Bwriedir iddo fod yn grynodedb ffeithiol o'r materion a benderfynwyd gan y PDC. Mae'r achosion a nodwyd ar gyfer y cyfnod perthnasol ar gael ar [Wefan y PDC](#)

2. CRYNODEB O'R ACHOSION PERTHNASOL

Mae crynodeb o'r achosion perthnasol wedi'i gynnwys yn **ATODIAD 1**.

2.1 Penderfyniadau a wnaed

Dim

2.2 Apeliadau a benderfynwyd

[APW/002/2019-020/AT: Cyngorydd Neil McEvoy - 22 Mehefin 2020](#)

3. ARGYMHELLIAD

Nodi cynnwys y crynodeb(au) achosion

Crynodeb o'r Tribiwnlysoedd Achosion – Mawrth 2020: Rhagfyr 2020

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
Y Cynghorydd Neil McEvoy Cyngor Sir Caerdydd APW / 002 / 2019-020 / AT [Mae hefyd yn Aelod o Senedd Cymru dros Ganol De Cymru, etholaeth sy'n cynnwys yr ardal y mae'n ei chynrychioli fel Cynghorydd.]	Y gŵyn a gafodd sylw gan OGCC: Trwy lythyr dyddiedig 7 Mehefin 2019, derbyniodd Swyddog Monitro Cyngor Caerdydd atgyfeiriad gan Ombwdsmon Gwasanaeth Cyhoeddus Cymru ("OGCC" neu'r "Ombwdsmon") mewn perthynas â honiadau o gamymddwyn a wnaed yn erbyn y Cynghorydd McEvoy. 'Roedd yr atgyfeiriad gan yr Ombwdsmon yn dilyn ymchwiliad a gynhaliwyd mewn perthynas â chwyn a gyflwynwyd i'r Ombwdsmon gan gyfarwyddwr cartref gofal preifat a gontractiwyd i ddarparu gwasanaethau i'r Cyngor. Roedd y gŵyn yn honni bod ymddygiad y Cynghorydd McEvoy ar 29 Ebrill 2018, ac ar 11 Mai 2018, tuag at dri o weithwyr y cartref gofal preifat a'i ran yn achos plentyn yn ngofal y cartref (y cyfeirir ato fel Plentyn X) wedi bod yn amhriodol, yn fygythiol ac yn fwlio, gan dorri Côt Ymddygiad yr Aelodau. Ar ôl ystyried y gŵyn, penderfynodd yr Ombwdsmon ymchwilio i ganfod a oedd y Cynghorydd McEvoy wedi methu â chydymffurfio â'r	Rhoddodd Tribiwnlys Apêl sylw i apêl gan y Cyng Neil McEvoy yn erbyn penderfyniad Pwyllgor Safonau Cyngor Sir Caerdydd ar 14 Ionawr 2020 ei fod wedi torri Côt Ymddygiad Cyngor Sir Caerdydd ac y dylid ei atal fel Cynghorydd am bedwar mis. Dim ond y gosb a osodwyd a ystyriodd y Tribiwnlys Apêl, yn seiliedig ar ganfyddiadau'r Pwyllgor Safonau ynghylch ffeithiau a thorri'r côd yn unig. Wrth ddod i'w benderfyniad mewn perthynas â'r gosb, roedd gan Dribiwnlys Apêl PDC ddau ddewis: Cadarnhau unrhyw gosb a roddwyd, neu Cyfeirio'r mater yn ôl i'r Pwyllgor Safonau gan argymhell y dylid rhoi cosb wahanol. Daeth y Tribiwnlys Apêl i benderfyniad trwy sylwadau ysgrifenedig ar 22 Mehefin 2020 mewn cyfarfod a gynhaliwyd o bell. Esboniodd y Tribiwnlys nad yw'n rhoi fawr o bwys ar benderfyniadau a wneir gan baneli neu Bwyllgorau eraill ar wahanol ffeithiau mewn perthynas â gwahanol bobl, gan ffafrio yn hytrach ddilyn y 'Canllawiau Cosbau' ynghyd â deunydd sy'n uniongyrchol berthnasol a dod i ddyfarniad ar y cyd. Mae'r dull hwn yn cyd-	Pwyntiau dysgu ar gyfer aelodau etholedig Mae cydnabod camgymeriad a dangos edifeirwch a mewnwelediad o blaid Cynghorydd pan fydd Panel Dyfarnu Cymru'n ystyried cosb. Bydd mynychu hyfforddiant ar faterion Ymddygiad yn cynorthwyo aelodau i wella eu dealltwriaeth ac yn ffactor lliniarol gerbron PDC. Os nad ydynt eisioes wedi ei gwblhau, cynghorir aelodau i gwblhau'r hyfforddiant ar-lein sydd ar gael ar y **linc yma**. Pwyntiau dysgu i'r Pwyllgor Safonau Er nad yw'n ofynnol, mae'n arfer da i ddilyn Canllawiau Cosbau PDC wrth ystyried cosb ac i'r cofnod penderfyniad gadarnhau'r gosb.

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	darpariaethau hynny yn y Côd Ymddygiad sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo: - Ddangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill; - Peidio â defnyddio ymddygiad bwlio nac aflonyddu ar unrhyw berson; a - Peidio ag ymddwyn mewn modd y gellid yn rhesymol ei ystyried sy'n dwyn anfri ar ei swydd neu ei awdurdod. Daeth yr Ombwdsmon i'r casgliad bod tystiolaeth i awgrymu y gallai ymddygiad y Cynghorydd McEvoy fod wedi torri Côt Ymddygiad yr Aelodau. Y digwyddiadau sy'n destun y gŵyn: <u>Digwyddiad 1</u> - Ar 29 Ebrill 2018 gwnaed galwad ffôn gan y Cynghorydd McEvoy i gartref preswyl ar gyfer gofal plant ac atebwyd yr alwad ffôn gan "Tyst 2". Cyflwynodd y Cynghorydd McEvoy ei hun fel Aelod Cynulliad a Rhiant Corfforaethol a dywedodd ei fod eisieu ymweld â phreswlydd, Plentyn X, yn y cartref gofal y diwrnod hwnnw. Dywedodd Tyst 2 na allai'r Cynghorydd McEvoy ymweld â Phlentyn X oherwydd nad	fynd ag arfer gorau mewn meysydd eraill o'r gyfraith lle mae canllawiau neu arweiniad ar gosbau wedi cymryd blaenoriaeth dros ddyfynnu penderfyniadau blaenorol i raddau helaeth. Mae'n well gan y Tribiwnlys asesu ffeithiau'r achos yn erbyn y 'Canllawiau Cosbau' a dod i farn ynghylch unrhyw ystod sydd ar gael; ac fel y bo'n briodol, sefyllfa'r Apelydd o fewn yr ystod berthnasol. Dilynodd y tribiwnlys Canllawiau Cosb PDC. Mae hwn yn manylu ar y broses bum cam a ddilynir gan dribiwnlysoedd achos ac apêl wrth bennu cosb: - asesu difrifoldeb y toriad ac unrhyw ganlyniadau i unigolion a / neu'r cyngor (para.34 - 38) - nodi'r math eang o gosb y mae'r Tribiwnlys yn ei hystyried sydd fwyaf tebygol o fod yn briodol o ystyried y toriad; (para.39) - ystyried unrhyw amgylchiadau lliniarol neu waethgol perthnasol a sut y gallai'r rhain effeithio ar lefel y gosb sy'n cael ei hystyried; (para.40 i 42) - ystyried unrhyw addasiad pellach sy'n angenrheidiol i sicrhau bod y gosb yn cael effaith briodol o ran cyflawni dibenion y cosbau; (para.43) - cadarnhau'r penderfyniad ynghylch y gosb a chynnwys, o fewn y penderfyniad	

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	oedd wedi ei enwi ar gynllun gofal y plentyn, a chynghorodd y Cynghorydd McEvoy i drefnu ymweliad trwy weithiwr cymdeithasol. Dywedodd y Cynghorydd McEvoy y byddai'n mynychu'r diwrnod hwnnw ac y byddai'n dod â chydweithiwr gydag ef. Dywedodd Tyst 2 nad oedd y Cynghorydd McEvoy wedi'i awdurdodi i ymweld â Phlentyn X. Ymatebodd y Cynghorydd McEvoy y byddai'n codi'r mater yng Nghynulliad Cymru. Dywedodd Tyst 2, pe bai'r Cynghorydd McEvoy yn mynychu'r cartref gofal heb awdurdod, byddai'n rhaid iddi ffonio'r heddlu, oherwydd ei dyletswydd i ddiogelu trigolion y cartref. Gofynnodd y Cynghorydd McEvoy i Dyst 2 siarad gyda'i Chyfarwyddwr a dod yn ôl ato o fewn cyfnod penodol ar y diwrnod hwnnw. Galwodd Tyst 2 y Cynghorydd McEvoy yn ôl ac ailadrodd ei chynghor blaenorol. Ni fynychodd y Cynghorydd McEvoy yn y cartref gofal y diwrnod hwnnw. <u>Digwyddiad 2 -</u> Ar 11 Mai 2018, mynychodd y Cynghorydd McEvoy brif swyddfa'r cartref gofal gyda thad Plentyn X gyda'r nod o fynychu cyfarfod therapi wedi'i drefnu ar gyfer X. Gwahoddwyd y Cynghorydd McEvoy	ysgrifenedig, esboniad o resymau'r tribiwnlys dros benderfynu ar y gosb a ddewiswyd fel y gall y partion a'r cyhoedd ddeall ei gasgliadau. (para.53) Ni all tribiwnlysoedd apêl ond argymell atal aelod (yn rhannol neu'n llawn) am hyd at 6 mis ac ni all argymell angymhwyso oherwydd y cyfyngiadau ar ei bwerau. Cadarnhaodd y Tribiwnlys y penderfyniad a wnaed yn y lle cyntaf ynghylch y gosb yn unfrydol. Ystyriwyd bod hwn yn achos difrifol a oedd yn haeddu cosb ar ben uchaf yr ystod briodol a nodwyd. Felly canfu'r Tribiwnlys Apêl fod atal y Cynghorydd McEvoy am 4 mis yn gymesur ac yn briodol a bod modd cyfiawnhau'r penderfyniad o ystyried yr holl amgylchiadau ac o gofio canfyddiadau'r Pwyllgor Safonau ynghylch y ffeithiau a'r toriad yn unig.	

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	i fynychu'r cyfarfod therapi gan y Tad, ond ni dderbyniodd y Cynghorydd gadarnhad ei hun gan y Cyngor yn cytuno iddo gael bod yn bresennol yn y cyfarfod. Cyfarfu "Tyst 4" gyda'r Cynghorydd McEvoy a'r tad yn fuan ar ôl iddynt fynd i mewn i'r adeilad. Cafodd y Cynghorydd McEvoy a'r tad ddau rhyngweithiad â Thyst 4. Yn dilyn hynny, cafodd y Cynghorydd McEvoy a'r tad rhyngweithiad â "Tyst 3". Trosglwyddodd tyst 3 neges i'r tad a'r Cynghorydd McEvoy yn dweud wrthynt fod y cyfarfod therapi wedi'i ganslo gan weithiwr cymdeithasol (y cyfeirir ato fel "y gweithiwr cymdeithasol"). Recordiwyd rhan o'r rhyngweithiad â Thyst 3 yn gudd gan y tad o dan gyfarwyddiadau'r Cynghorydd McEvoy. Yn ystod y rhyngweithiad hwn a gafodd ei recordio, roedd y Cynghorydd McEvoy ar y ffôn i gyn Gyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau Cymdeithasol y Cyngor. Dywedodd y Cynghorydd McEvoy wrth y Cyfarwyddwr Cynorthwyol ei fod yn dymuno gwneud cwyn am Dyst 3 a rhoddodd ddisgrifiad ohono, a oedd yn cynnwys y term 'ychydig dros bwysau'. Gadawodd y Cynghorydd McEvoy yr adeilad gyda'r tad.		

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	Cefndir yr achosd hyd at yr Apêl: Cynullwyd Panel Gwrandawiadau (Is-bwyllgor y Pwyllgor Safonau a Moeseg) rhwng 6 ac 14 Ionawr 2020 yn Neuadd y Ddinas, Caerdydd i ystyried yr honiadau mewn perthynas â'r Cynghorydd McEvoy. Ar 14 Ionawr, yn sgil ei ganfyddiadau o'r ffeithiau , penderfynodd y Pwyllgor: a. O ran y digwyddiad ar 29 Ebrill 2018, bod y Cynghorydd McEvoy wedi methu â dangos parch ac ystyriaeth i Dyst 2 [torri paragraff 4 (b) o'r Côd]; roedd wedi defnyddio ymddygiad bwlio ac aflonyddu tuag at Dyst 2 [torri paragraff 4(c) o'r Côd] ac wedi dwyn anfri ar Gyngor Caerdydd [torri paragraff 6(1)(a) o'r Côd.], ac b. O ran y digwyddiad ar 11 Mai 2018, fod y Cynghorydd McEvoy wedi dwyn anfri ar Gyngor Caerdydd ac felly wedi torri paragraff 6(1)(a) o'r Côd Ymddygiad. . Yna penderfynodd y Pwyllgor ymhellach, o ystyried nifer yr amgylchiadau gwaethybol, yn ogystal â'r rhai lliniarol, y byddai'r Cynghorydd McEvoy yn cael ei atal fel Cynghorydd am bedwar mis.		

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	Caniatau'r Apêl: Yn ei phenderfyniad dyddiedig 5 mis Mawrth 2020, rhoddodd Llywydd PDC ganiatâd i apelio yn y termau canlynol: <i>"While the Appellant framed his objection to the sanction imposed primarily in terms that it was disproportionate due to discrimination, he did also comment that it was harsh in light of the findings made by the standards Committee. I cannot say in all the circumstances that there is no reasonable prospect of success for this ground of appeal, given an Appeal Tribunal considering the findings made by the standards Committee on both facts and breach of the Code may conclude that the sanction is disproportionate. I also note that there is no evidence as to whether the standards Committee took into account any sanctions guidance when reaching its decision, though it appears to have considered relevant factors and the use of such guidance is not mandatory. I make the decision to allow an appeal on this point, notwithstanding the fact that the Appellant refused to make any submission to the standards Committee on the issue of sanction. I remind the parties that if the</i>		

Enw	Crynodeb o'r ffeithiau	Crynodeb o'r penderfyniad	Canfyddiadau
	<i>Appeal Tribunal chooses to recommend that the sanction be reconsidered by the standards Committee, the tribunal has the ability to recommend a reduction or increase in the period of suspension. It therefore will be considered by an Appeal Tribunal in due course, but its consideration will be based on the findings of the standards Committee about facts and breach alone."</i>		